

V. M. T. - 26ste jaargang nr. 3 - september 1992.

REDACTIONEEL

HET NOORD-ZUID CONFLICT EN DE UNCED

De UNO conferentie voor milieu en ontwikkeling in Rio de Janeiro en de 'nieuwe internationale ecologische orde'.
Alex Fernández Jilberto

BUSINESS AS USUAL

Industrie en democratie op UNCED.
Mikaël Nyberg - Bertram Zagema

MARXISME EN ECOLOGIE: DE NOODZAKELIJKE DIALOOG

Marijke Colle

DE TECHNOLOGIEKRITIEK VAN EEN GROEN SOCIALIST

Jef Peeters

TEGEN OF BUITEN DE WELVAARTSSTAAT?

De Groenen op zoek naar een nieuwe vorm van solidariteit.
André Mommen

MURRAY BOOKCHINS ECOLOGISCH HUMANISME

Een alternatief voor het diepte-ecologisch ecocentrisme?
Roger Jacobs

BOEK

Het Belgisch Migrantendebat.

Vlaams Marxistisch Tijdschrift

Het VMT verschijnt vier maal per jaar.

Hoofdredacteur

Willy Courteaux

Redactieraad

Ludo Abicht, Robert Crivit, Gerard De Geest, Koen Dille, Jaak Perquy, Peter Schoiliers, Frank Slegers, Jos Wolles.

Medewerkers

Rudolf Boehm, Paula Burghgraeve, Eric Coryn, Jan Craeybeckx, Jan Debrouwere, Willy Deckers, Filip Delmotte, Frans Denissen, Els Deslé, Hubert Dethier, Piet Frantzen, Jos Gavel, Norman Geras, Roger Jacobs, Alex Jilberto, Sonja Lavaert, Alain Meynen, André Mommen, Johan Moyaert, Antoon floosens, Eric Rosseel, Robert Staliaerts, Jef Turf, Bernard Tuytens, Louis Van Geyt, Luk Van Langenhove, Guy Vanthemsche, Juul Verheist, Eis Witte, Francis Zeick.

Redactiesecretariaat

MAVO vzw, t.a.v. Robert Crivit, Stalingradiaan 18-20, 1000 Brussel.
Tel. 02.514.00.08, Fax. 02.512.23.84.

Door toezending van een artikel verklaart de auteur zich akkoord dat het wordt voorgelegd aan de redactieraad en aan de medewerkers van het VMT die de redactie nuttig oordeelt te raadplegen. Inzendingen, suggesties en kritiek zijn welkom.

Abonnementsvoorwaarden

* Jaarabonnement: 550 Fr (losse nummers 150 Fr), instellingen en bibliotheken 650 Fr, overschrijven op rek. 001-0579148-37 van IMAVO vzw, Stalingradiaan 18-20, 1000 Brussel, met vermelding 'ABO VMT'.

* Jaarabonnement Nederland: f 30 (losse nummers t 10), instellingen en bibliotheken f 35, overschrijven op rek. 64.24.66.998 (CLBN) t.n.v. R.Crivit - VMT.

* Lidgeld Masereelfonds-Abo VMT: bovenop Uw lidgeld stort U 550 Fr op rek. 001-0867697-11 van het Masereelfonds, Kazernestraat 33, 1000 Brussel, met uitdrukkelijke vermelding 'Lidmaatschap MF + Abo VMT'.

Het abonnement wordt automatisch verlengd, tenzij bij schriftelijke opzegging ten laatste twee maanden na het verschijnen van het laatste nummer van de lopende jaargang.

Omslagontwerp: Jan Veeloo. Tekening: GAL.

Zetwerk en lay out: IMAVO vzw. Druk 0-Copy, Brussel.

Overname van artikelen uit het Vlaams Marxistisch 'rijdschrift is enkel toegelaten mits voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Ver. Uitg.: Robert Crivit, Noordstraat 5, 9160 Lokeren.

REDACTIONEEL

Willy Courteaux

Het afgelopen decennium hebben we het einde meegemaakt van twee mythen, daterend uit vorige eeuw. De overtuiging dat de technologie de problemen die ze creëert zelf wel zou oplossen, heeft plaats gemaakt voor de sombere vaststelling dat de verwoestingen, aangericht aan het milieu, voor een deel nu al onomkeerbaar zijn. Het geloof dat de "Vrije markt", die nu de hele wereld beheerst, de problemen van armoede en onderontwikkeling in de eigen regio en in de arme regio's zou oplossen, brokkelt af naarmate we verder wegglijden in de chaos van de post-industriële maatschappij. De "vrije markt" produceert in hoofdzaak faillissementen. De "creativiteit" van het Vrije ondernemerschap uit zich nu voor 95 % in speculatieve geldmanipulaties. Geld is een fictie geworden die geen banden meer heeft met de sociaal-economische werkelijkheid: de dominerende economische grootmacht, de USA, heeft de grootste schuldenlast en, percentsgewijze, het grootste aantal armen en daklozen van het "rijke Westen", om maar één voorbeeld te noemen.

Onlangs schreef een gewezen minister uit een lang Voorbije regering, dat wat we vandaag meemaken niet zomaar een economische crisis is, maar het begin van een "maatschappelijke catastrofe". Vandaag zijn het niet de politici, maar klaarziende economen en verlichte bankiers die zich de grootste zorgen blijken te maken over de gang van zaken, terwijl de politiek zich in het beste geval alleen nog bezig houdt met het "kurieren am Symptom". Er is, binnen de context van het kapitalisme, geen "new deal" in het zicht om het systeem te redden. En het socialisme is niet bij machte een nieuwe en radicale visie uit te werken om uit de impasse te komen. Sinds de ineenstorting van de Oosteuropese regimes is "vrije markt" opnieuw het toverwoord geworden, uitgerekend op het moment dat ze niet meer functioneert en in de praktijk verworpen is tot een voorwendsel voor een tomeloze geldhonger-op-kortetermijn zonder bekommernis om de gevolgen.

Het wordt vandaag steeds duidelijker, dat alle problemen - armoede, economische crisis, verwoesting van het milieu, verwording van het kapitalisme als drijvende kracht van de ontwikkeling - met elkaar verbonden zijn en niet afzonderlijk kunnen worden opgelost. Elke stuksgewijze oplossing van het

probleem gaat onvermijdelijk ten koste van het creëren of intensiveren van een ander probleem. Dit werd onlangs in simpele termen tot uitdrukking gebracht in de uitspraak van Paul Staes (Agalev) toen hij verklaarde dat hij, in de keuze tussen sluiting van een vervuilende fabriek met werkloosheid voor gevolg, of de fabriek verder laten vervuilen, hij zou kiezen voor sluiting (en werkloosheid). Dit is een eenvoudig voorbeeld van het dilemma: men verergert een probleem door een ander op te lossen.

Een visie voor de toekomstige ontwikkeling zal dus alle aspecten van het maatschappelijk leven moeten omvatten. Politiek bedrijven mag dan vaak een keuze zijn tussen een kwaal en een ergere kwaal. Maar deze procedure is niet langer valabel, als elke keuze tot telkens een ander soort catastrofe leidt.

De inhoud van het socialistisch ideeëngoed is dus aan een grondige herziening toe. De bescherming van het milieu, dat het verder bestaan van de mensheid moet garanderen, is niet iets wat even kan worden vastgehaakt aan de oude politieke praktijk. Groen plus rood is geen optelsom, het zijn elementen die elkaars wezenlijke inhoud moeten bepalen.

Dat is het thema van deze aflevering van het VMT: "groen socialisme", om de term te gebruiken die de voorkeur geniet van een van de denkers in deze richting, waarover sprake is in een van de bijdragen.